

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 กรอบแนวคิด	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	4
1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม	8
2.2 แนวคิดภูมิปัญญา, การถ่ายทอดภูมิปัญญาและความเชื่อ	9
2.3 แนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อม	15
2.4 แนวคิดการจัดการพื้นที่ดินเค็ม	15
2.5 แนวคิดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	17
2.6 แนวคิดศักยภาพชุมชนในการจัดการทรัพยากร	19
2.7 แนวคิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	21
2.8 แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างการอนุรักษ์และการพัฒนา	22
2.9 แนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่ประกอบกิจการผลิตเกลือสินเธาว์	23
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 วิธีดำเนินการศึกษา	32
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ลักษณะทางธรณีวิทยาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เอื้อต่อการเกิดเกลือหิน	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2 บริบทของพื้นที่	42
4.2.1 บริบททั่วไปของหมู่บ้านคอนตาล	42
4.2.2 บริบททั่วไปของพื้นที่ดื่มเกลือ	45
4.3 ช่วงเวลาการใช้ทรัพยากร	47
4.3.1 ช่วงที่มีการดื่มเกลือก่อน พ.ศ.2520 (ช่วงที่มีการนำเอาหน้าดินเต็ม มากรองเอาแต่น้ำเกลือแล้วจึงนำมาดื่ม)	47
4.3.2 ช่วงที่มีการดื่มเกลือ พ.ศ. 2521-2535(ช่วงที่เริ่มมีการขุดเจาะบาดาล เอาน้ำเกลือใต้ดินขึ้นมาโดยใช้วิธีการเครื่องสูบน้ำมือโยก(Hand Pump) แล้วจึงนำมาดื่ม)	49
4.2.3 ช่วงที่มีการดื่มเกลือพ.ศ.2536-2540(ช่วงที่มีนายทุนเข้ามาขุดเจาะ บาดาลเอาน้ำเกลือใต้ดินขึ้นมาโดยวิธีการใช้ปั๊มลมสูบแล้วจึงนำมาดื่ม)	51
4.2.4 ช่วงที่มีการดื่มเกลือพ.ศ. 2541-2548(ช่วงที่เปลี่ยนจากนายทุนมา เป็นคนในหมู่บ้านเข้ามาขุดเจาะบาดาลเอาน้ำเกลือใต้ดินขึ้นมาโดย วิธีการใช้ปั๊มลมสูบแล้วจึงนำมาดื่ม)	53
4.4 การศึกษาการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดื่มเกลือ	58
4.4.1 ข้อมูลพื้นฐาน	58
4.4.2 การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มาจากการประกอบอาชีพดื่มเกลือ	61
4.4.3 การนำเสนอแนวทางการแก้ไขและการจัดการสิ่งแวดล้อมใน พื้นที่ดื่มเกลือ	69
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	76
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	79
5.3 ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ	98
ภาคผนวก ข ตารางจำแนกวัตถุประสงค์การศึกษา	107
ประวัติผู้เขียน	112

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป	59
ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของข้อมูลเปลี่ยนแปลงทรัพยากรดิน	62
ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรน้ำ	64
ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรป่าไม้	65
ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการจัดการสิ่งแวดล้อม	66
ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการซ่อมแซมกลับมาใช้ใหม่	68
ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการจัดการน้ำเสีย	69
ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของข้อมูล การจัดการทรัพยากร	70
ตารางที่ 9 จำนวน และร้อยละของข้อมูลศักยภาพชุมชนในการจัดการทรัพยากร	72
ตารางที่ 10 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการติดต่อประสานงานกับหน่วยรัฐ	72
ตารางที่ 11 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการรวมตัวเคลื่อนไหวคัดค้านและต่อต้าน เพื่อเรียกร้องสิทธิ	73
ตารางที่ 12 จำนวน และร้อยละของข้อมูล การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	75
ตารางที่ 13 จำนวน และร้อยละของข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	75

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงพื้นที่ศึกษา บ.ดอนตาล อ.บ้านผือ จ.อุดรธานี	5
ภาพที่ 2 แสดงแหล่งเกลือหินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	38
ภาพที่ 3 ภาพตัดขวางแสดงชั้นเกลือหิน จาก อ.พล จ.ขอนแก่น ถึง จ.หนองคาย	39
ภาพที่ 4 ลำดับชั้นหินของหมวดหินมหาสารคาม	40
ภาพที่ 5 แสดงแผนที่ของหมู่บ้านดอนตาล	43
ภาพที่ 6 พื้นที่ต้มเกลือ บ.ดอนตาลที่ติดกับถนน	46
ภาพที่ 7 สภาพทั่วไปของพื้นที่ต้มเกลือ บ.ดอนตาล	46
ภาพที่ 8 ดอกหญ้าข้างทาง	47
ภาพที่ 9 เครื่องสูบน้ำมือ โยก (Hand Pump)	50
ภาพที่ 10 ถังพักตะกอน	54
ภาพที่ 11 หม้อต้มเกลือ	55
ภาพที่ 12 การตัด ตะกอนที่เกลือตกผลึกไว้ในตะกร้าที่สานด้วยไม้ไผ่	55
ภาพที่ 13 การนำเกลือไปเทเก็บไว้ที่โรงเก็บเกลือ	55
ภาพที่ 14 การบรรจุถุง	56
ภาพที่ 15 วัสดุเหลือใช้จากการเกษตร	56
ภาพที่ 16 การจัดการเก็บเกลือดิบ	57
ภาพที่ 17 บ่อกักเก็บน้ำเสียของโรงต้มเกลือ บ.ดอนตาล	57